

Bokanmeldelse

Endokrinologi: Sigbritt Werner (red)

Vi har tidligere anmeldt en del nyttige lærebøker i Pediatrik Endokrinologi. Brooks bok i barneendokrinologi har for mange klinikere vært selve referanseboken (1), mens *Williams Textbook of Endocrinology* er det mest komplette oppslagsverk i voksenendokrinologien (2). Denne siste er nok noe omfattende og komplisert for yngre leger som skal sette seg inn i endokrinologi, men for disse er det nå kommet en svensk bok som både er oppdatert og pedagogisk godt oppbygget, nemlig Sigbritt Werners *Endokrinologi* (3). Dette er en bok som dekker hele fagfeltet, og der pediatrik endokrinologi har fått sitt eget kapittel.

Werners bok har 37 bidragsyttere fra alle de viktigste endokrinologiske miljøene i Sverige. Boken er delt inn i 22 kapitler og den er på 400 sider. En styrke for innlæringen er at det i hvert kapittel er flere faktaruter som summerer opp de viktigste budskap. Bruken av flytskjema, figurer og bilder supplerer teksten på en god måte.

Boken er klinisk innrettet og har innledningsvis et kort kapittel der en del sentrale aspekter ved klinisk endokrinologi omtales. Deretter følger kapitler om hypothalamus og hypofyse, glandula thyreoidea, binyrer og kalsiumrelaterte/skjelettmetabolske sykdommer som alle er oversiktlige og nyttige. Gynekologisk og andrologisk endokrinologi har fått egne kapitler. Disse er praktisk rettet og har spesielt relevans for barneendokrinologenes samhandling med ungdommer.

Fettvevets endokrinologi, fedme, dyslipidemier, spiseforstyrrelser og det metabole syndrom er viet stor plass i boken. Sett i relasjon til den økende epidemien av overvekt og fedme hos både barn og unge er dette et forståelig valg. Denne delen av boken gir nyttig patofysiologisk kunnskap, og stoffet, som ofte i liten grad er gjennombehandlet i lærebøker i pediatrik endokrinologi, er på flere områder av praktisk nytte også i barnelegens kliniske hverdag.

Jan Gustafsson og Lars Hagenäs har skrevet kapitlet om pediatrik endokrinologi. Det er på 40 sider og står i seg selv godt på egne ben. Om en assistentlege eller student leser dette, vil man på kort tid få en god og balansert oversikt over hele barneendokrinologien. Teksten er preget av patofysiologisk tenkning og spesielt omtalen av vekst, kroppsproporsjoner og puberteten er lett å lese og forstå. Kapitlet inneholder også en rekke praktiske tips. Det etterfølgende kapittel om arvelige metabolske sykdommer er også av særlig verdi for utdanningskandidater i pediatri. Samlet er dette en kortfattet, oversiktlig lærebok som gir en god introduksjon til endokrinologien. Den kan nok også ha verdi som oppslagsbok i en del pasientsaker, men dette er først og fremst en bok for studenter og leger under utdanning.

Robert Bjerknæs
Seksjon for endokrinologi og metabolisme
Barneklubben
Haukeland Universitetssykehus
Bergen

Referanser

1. Brook CGD, Hindmarsh PC (red). *Clinical pediatric endocrinology*. 4. utgave. Blackwell Science, Oxford, 2001.
2. Williams RH, Reed Larsen P, Kronenberg HM, Melmed S, Polonsky KS, Wilson JD, Foster DW (red). *Williams Textbook of Endocrinology*. 10. utgave. Saunders, Philadelphia, 2002.
3. Werner S (red). *Endokrinologi*. Liber, Stockholm, 2004.